

Natuurtoets in verband met de uitbreiding van een kas aan de Rijksstraatweg 212 te Teuge

Rapport Bureau Veldkamp

Auteur en fotografie: drs. R. Veldkamp

Opdrachtgever: F. Agteres, Advies in Ruimtelijke Ordening

17 december 2012

Bureau Veldkamp

De Rikking 46
8332 CG Steenwijk

tel: 0521 517440
mob: 06 30657824
email: veldkamp16@zonnet.nl
website: www.bureauveldkamp.nl

Gelieve bij overname van gegevens uit dit rapport de volgende bronvermelding te gebruiken:
Veldkamp, R. 2012. Natuurtoets in verband met de uitbreiding van een kas aan de Rijksstraatweg 212 te Teuge. Rapport Bureau Veldkamp, Steenwijk.

© R. Veldkamp, Steenwijk

**Natuurtoets in verband met de uitbreiding van een kas
aan de Rijksstraatweg 212 te Teuge**

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Toetsingskader	4
Methode	5
Het plangebied	6
Resultaten	8
Flora- en Faunawet	8
<i>Planten</i>	8
<i>Insecten</i>	8
<i>Vissen</i>	8
<i>Amfibieën</i>	8
<i>Reptielen</i>	8
<i>Zoogdieren</i>	8
<i>Vogels</i>	8
<i>Overige soorten</i>	9
Habitat- en Vogelrichtlijn	9
Mitigerende maatregelen	9
Aanbeveling	9
Conclusie	10
Fotokatern	11
Literatuur	16
Bijlage 1. Tabellen soorten Flora- en Faunawet	17

Inleiding

Boomkwekerij Haarman is voornemens de bestaande kas met een oppervlakte van 4.700 m² uit te breiden met 2.250 m². Door uitvoering van de plannen, is het denkbaar dat er effecten optreden op de flora en fauna. Op de beoogde bouwlocatie zouden organismen kunnen huizen die door de Flora- en Faunawet beschermd worden. Om de zaken te bezien, heeft Bureau Veldkamp op 14 december 2012 de locatie bezocht, waarbij een quickscan werd uitgevoerd.

Toetsingskader

De beoogde plannen worden tegen het licht gehouden van de Flora- en Faunawet (FF-wet). Die wet richt zich op de bescherming van wilde inheemse plant- en diersoorten. De soorten die onder de FF-wet vallen, staan opgesomd in drie tabellen (bijlage 1):

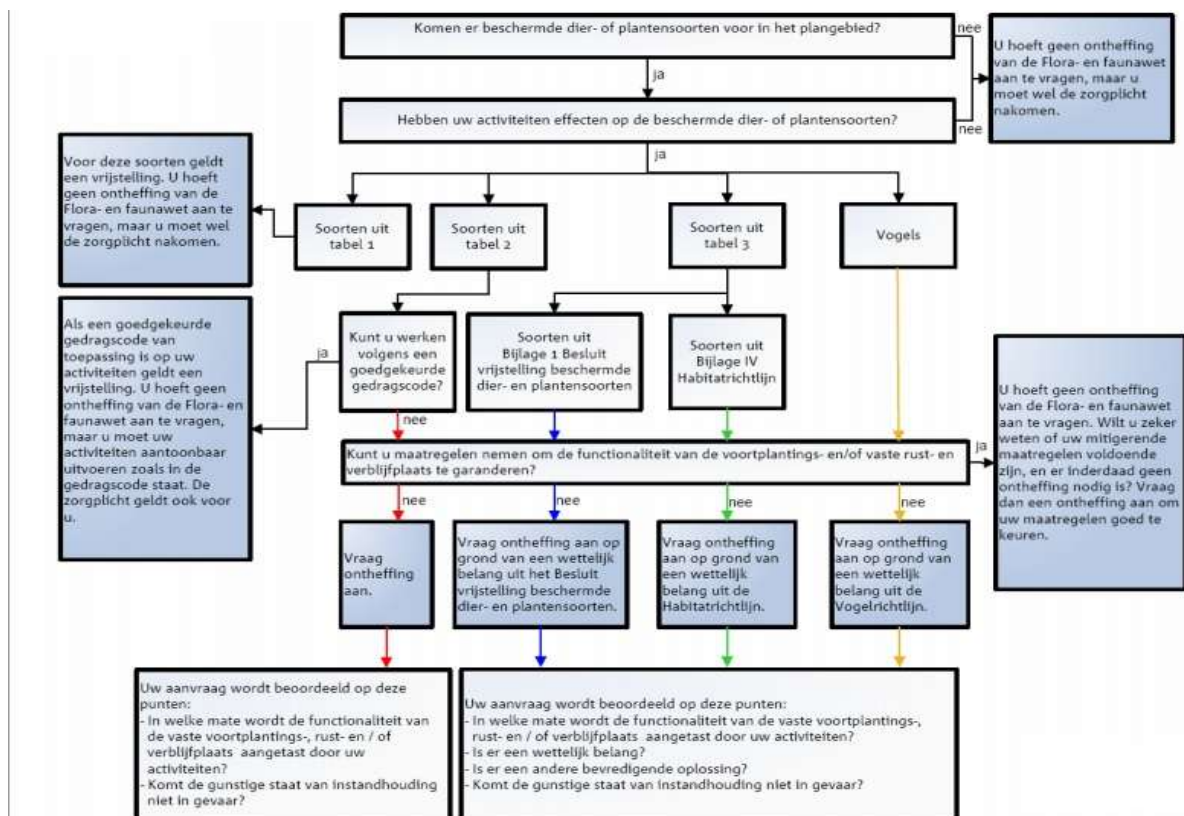
Tabel 1: Algemene soorten, indien soorten in gedrang komen die in deze lijst voorkomen, dan moet bij de uitvoer van de plannen een ontheffingaanvraag worden ingediend. Hierbij wordt een toetsing uitgevoerd aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' (een zogenaamde lichte toets).

Tabel 2: Overige soorten geeft een opsomming van minder algemene soorten. Zouden bij de realisatie van de plannen soorten uit deze tabel in het gedrang komen, dan is een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten.

Tabel 3: Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn/bijlage 1 Algemene Maatregel van Bestuur somt de meest kwetsbare soorten op. Komen soorten uit deze tabel in het gedrang dan is eveneens een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn) (de uitgebreide toets voor ontheffingverlening). Deze geldt ook voor alle vogelsoorten en alle inheemse vleermuissoorten. In het geval van vleermuizen gaat het hier niet alleen om verblijfplaatsen, maar ook om vliegroutes en jachtgebieden.

Door het toenmalige ministerie van LNV is op 26 augustus 2009 een aangepast beoordelingsschema voor de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen gepubliceerd. Bij dit schema staan mitigerende maatregelen waarmee de leefomgeving van beschermde planten en dieren behouden moeten blijven centraal. Als de effecten van beoogde ruimtelijke ingrepen op beschermde soorten niet gecompenseerd kunnen worden, is er in het kader van de FF-wet sprake van een ontheffingsplicht. Mitigatie kan derhalve omslachtige ontheffingsprocedures voorkomen. In het navolgende schema staan de te nemen stappen weergegeven.

Figuur 1. Stroomschema van de effecten van mitigerende maatregelen op beschermde soorten uit de Flora- en Faunawet en de Habitatrichtlijn.

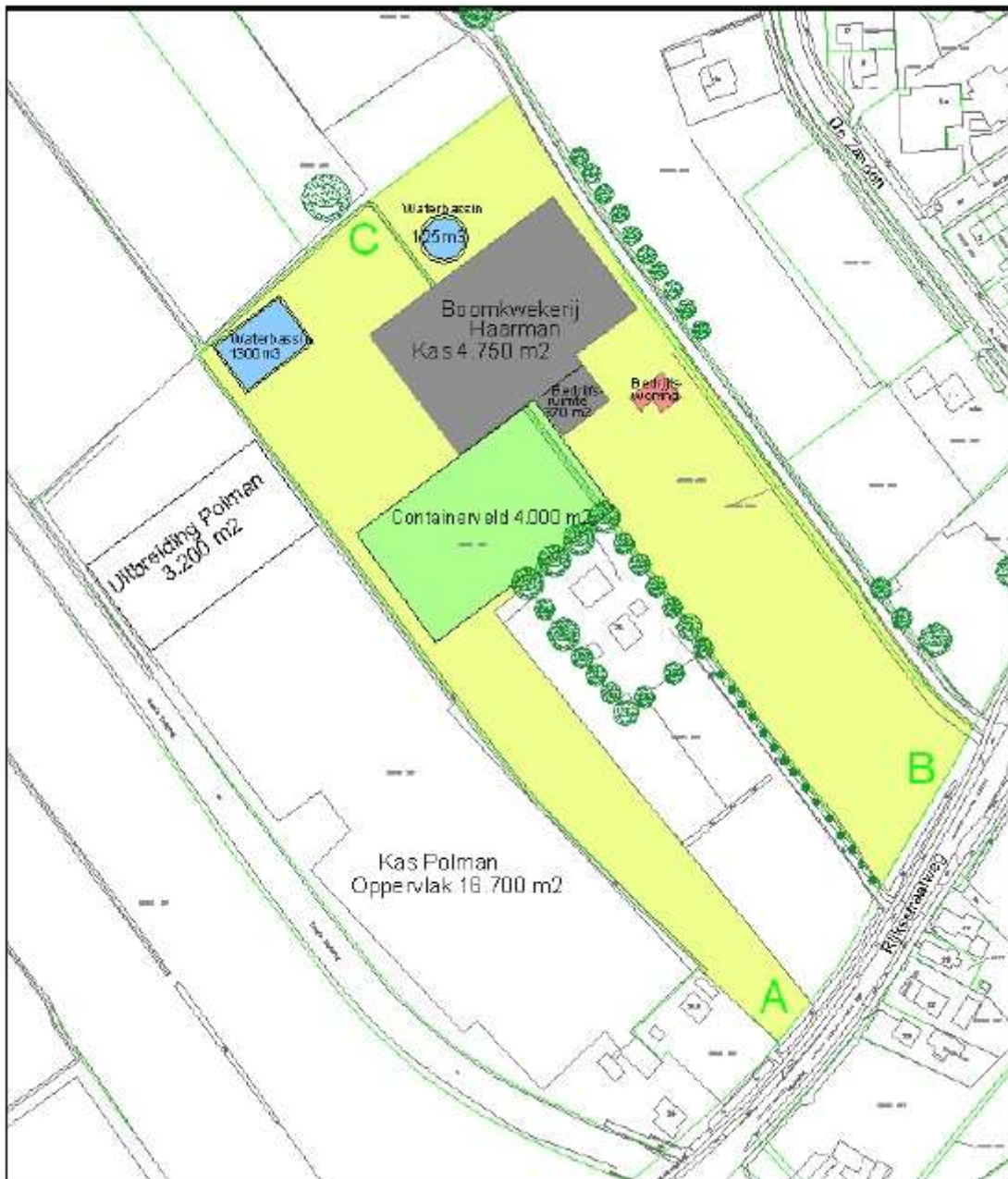
Ook zal gezien worden of de uitvoering van de plannen al dan niet strijdig is met de Habitat- en Vogelrichtlijn.

Methode

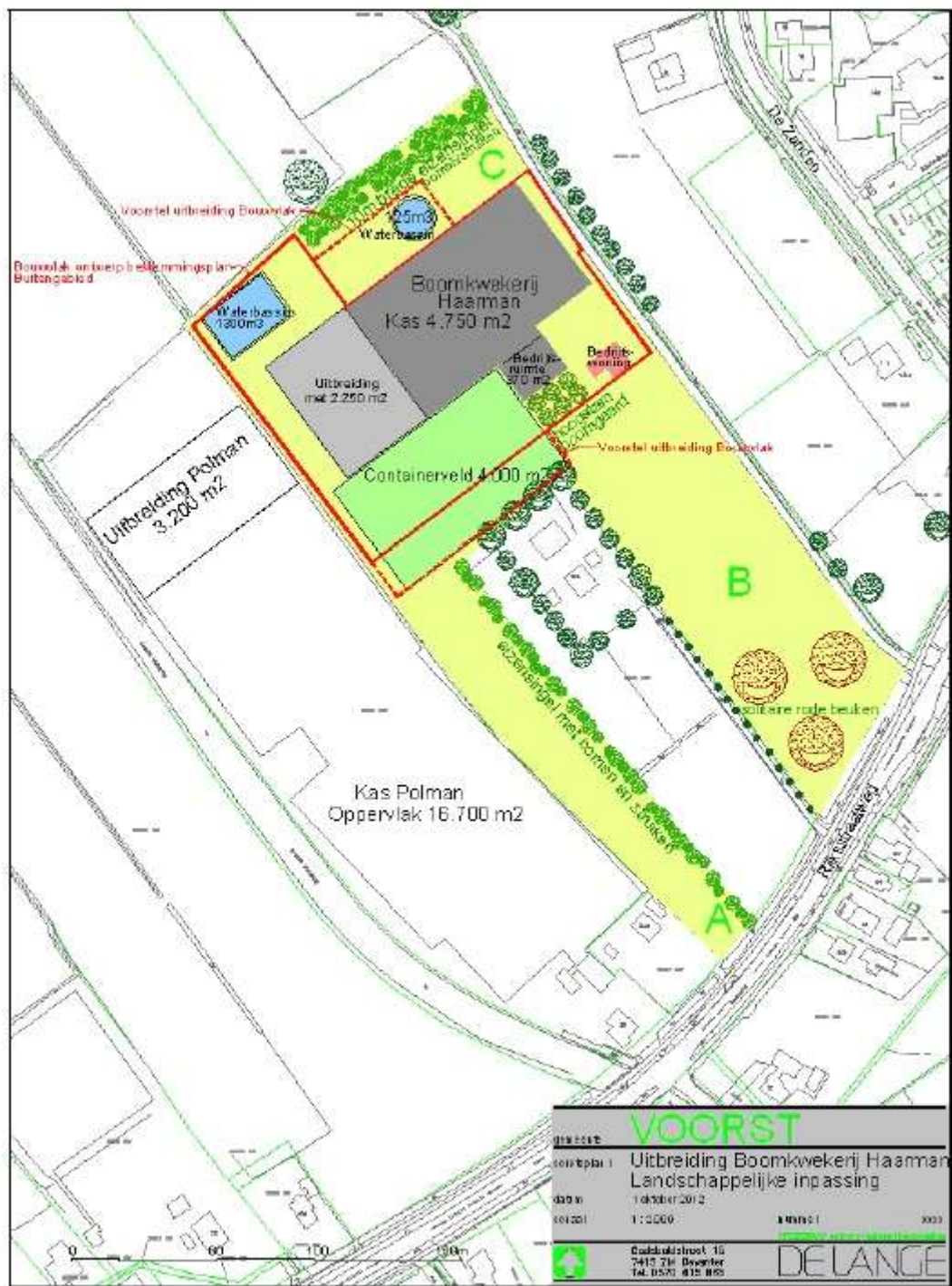
De planlocatie werd op 14 december 2012 door schrijver dezes bezocht om een quickscan uit te voeren. De plaats waar de uitbreiding van de bestaande kas moet plaatsvinden, werd bekeken op het voorkomen, of potentieel voorkomen van organismen die beschermd worden door de FF-wet. De aanwezige vegetatie kon goed beoordeeld worden. Naast directe zichtwaarnemingen, werd gelet op diersporen in de vorm van pootafdrukken, molshopen, muizenholen en loopspadjes. De quickscan vond plaats na het broedseizoen. Daarom moest een inschatting gemaakt worden van de potentie die de planlocatie heeft voor op de grond broedende vogels: in dit geval een 'expert opinion'.

Het plangebied

Het plangebied (afbeelding 1, foto 1), ligt aan de Rijksweg 212 te Teuge. Afbeelding 1 geeft een beeld van de bestaande situatie, afbeelding 2 toont de te realiseren situatie.

Afbeelding 1. De bestaande situatie.

Afbeelding 2. De te realiseren situatie.

Resultaten

Flora- en Faunawet

Planten

De plaats waar de uitbreiding van de kas gerealiseerd zal worden, bestaat uit productief grasland op zand. Het is twee jaar geleden ingezaaid met Engels en Italiaans raaigras. Het perceel wordt geïnjecteerd met drijfmest en na de eerste snede vindt verdere bemesting plaats met kunstmest. Het perceel wordt jaarlijks vier maal gemaaid. Het feit dat het perceel als gevolg van de bemesting productief is, leidt ertoe dat het uiterst onwaarschijnlijk is dat er bijzondere planten voorkomen. Zandgronden worden vegetatiekundig meestal interessant bij verschraling. De aanwezige vegetatie wordt gedomineerd door ingezaaid raaigras (foto 2). Verder staat er wat paardenbloem (foto 3), madelief en ridderzuring (foto 4). Naast raaigras werd ook wat straatgras aangetroffen. Dichtbij de bestaande kas werd wat zenegroen (foto 5) aangetroffen. Op het te bebouwen grasland werden geen plantensoorten aangetroffen die worden genoemd in de FF-wet. Door het intensieve gebruik heeft het perceel vooralsnog ook geen potentie voor het voorkomen van beschermenswaardige soorten.

Insecten

Het plangebied biedt geen biotoop voor in de FF-wet genoemde insecten.

Vissen

Het plangebied biedt geen biotoop voor in de FF-wet genoemde vissen.

Amfibieën

Het plangebied biedt geen biotoop voor in de FF-wet genoemde amfibieën.

Reptielen

Op en rond het plangebied is geen biotoop aanwezig voor reptielen.

Zoogdieren

Er werden geen aanwijzingen gevonden dat er op de beoogde bouwlocatie zoogdieren voorkomen die worden genoemd in de FF-wet. Er waren geen molshopen aanwezig en er zijn ook geen looppaadjes of holletjes van veldmuizen aangetroffen. Ten noordwesten van de bestaande kas werden twee hazen waargenomen. De haas wordt genoemd in tabel 1 van de FF-wet (bijlage 1). Uitvoering van de plannen zal geen invloed hebben op het voorkomen van deze soort.

Vogels

Het tijdstip in het jaar waarop de quickscan werd uitgevoerd, is niet geschikt om te kunnen vaststellen of er vogels op de planlocatie broeden. Gezien het intensieve gebruik van het te bebouwen perceel en

de ligging naast de bestaande kas van Boomkwekerij Haarman en in de nabijheid van het kassencomplex van Polman, heeft het perceel geen enkele potentie als broedgebied voor op de grond broedende vogels. Uitvoering van de plannen heeft derhalve geen negatieve invloed op de (niet aanwezige) vogelstand. Eerder is het omgekeerde het geval: het ligt in de bedoeling dat het bedrijf van Haarman door middel van het aanbrengen van beplanting landschappelijk beter ingepast zal worden (Agteres 2012). De aan te brengen beplanting zal op termijn verschillende broedvogels aantrekken. Daarmee wordt ecologische winst geboekt.

Overige soorten

De slak en de kreeftachtige die in de FF-wet worden genoemd, komen niet voor op de planlocatie.

Habitat- en Vogelrichtlijn

Het bedrijf van Haarman stoot geen voor het milieu belastende stoffen uit. Daarom heeft de realisatie van de uitbreiding van de kas geen invloed op enig Natura 2000-gebied in de nabije en wijde omgeving van het uit te breiden bedrijf. Uitvoer van de plannen is daarmee niet strijdig met de Habitat- en Vogelrichtlijn.

Mitigerende maatregelen

Op de planlocatie in engere zin werden geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van organismen die worden genoemd in de FF-wet. Daarom behoeven er geen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Aanbeveling

Er zullen ten behoeve van een betere landschappelijke inpassing nieuwe houtwallen worden aangeplant. Als men daarbij naast elzen en beuken ook wat slee- en meidoorn gebruikt, is de kans groot dat de aantrekkingskracht op broedvogels wordt vergroot. Genoemde doornstruiken vormen namelijk een aantrekkelijk broedbiotoop voor nogal wat zangvogels.

Conclusie

Op de plaats waar de uitbreiding van de kas van boomkwekerij Haarman aan de Rijksweg 212 te Teuge zal moeten plaatsvinden, komen geen organismen voor die worden genoemd in de Flora- en Faunawet. Daarom zijn er in het kader van die wet geen bezwaren op te werpen tegen de uitbreidingsplannen. Uitbreiding van het bedrijf zal geen negatieve gevolgen hebben op enig Natura 2000-gebied in de wijde omgeving van boomkwekerij Haarman. De plannen zijn derhalve ook niet strijdig met de Habitat- en Vogelrichtlijn. Omdat het bedrijf van Haarman door het aanbrengen van boomsingels en solitaire bomen landschappelijk beter ingepast zal worden, valt het te verwachten dat de broedvogelbevolking op het bedrijfsterrein van Haarman zich zal uitbreiden. Daarmee wordt per saldo ecologische winst geboekt.

Fotokatern

Foto 1. De beoogde bouwplaats vanuit het noordwesten gezien. Links de uit te breiden kas van Haarman, rechts het kassencomplex van Polman. Door de landschappelijk besloten ligging van de bouwplaats heeft deze geen potenties als broedplaats voor vogels.

Foto 2. De op de bouwplaats door raagrassen gedomineerde vegetatie.

Foto 3. Raaigras met paardenbloem.

Foto 4. Ridderzuring.

Foto 5. Zenegroen.

Literatuur

Agteres, F. 2012. Notitie Landschappelijke inpassing Boomkwekerij Haarman.

Bijlage 1. Tabellen soorten Flora- en Faunawet

Tabel 1: Algemene soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren

aardmuis *Microtus agrestis*
bosmuis *Apodemus sylvaticus*
dwergmuis *Micromys minutus*
bunzing *Mustela putorius*
dwergspitsmuis *Sorex minutus*
egel *Erinaceus europeus*
gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
haas *Lepus europeus*
hermelijn *Mustela erminea*
huisspitsmuis *Crocidura russula*
konijn *Oryctolagus cuniculus*
mol *Talpa europea*
ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
ree *Capreolus capreolus*
rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*
veldmuis *Microtus arvalis*
vos *Vulpes vulpes*
wezel *Mustela nivalis*
woelrat *Arvicola terrestris*

Reptielen en amfibieën

bruine kikker *Rana temporaria*
gewone pad *Bufo bufo*
middelste groene kikker *Rana esculenta*
kleine watersalamander *Triturus vulgaris*
meerkikker *Rana ridibunda*

Mieren

behaarde rode bosmier *Formica rufa*
kale rode bosmier *Formica polyctena*
stronkmier *Formica truncorum*
zwartrugbosmier *Formica pratensis*

Slakken

wijngaardslak *Helix pomatia*

Vaatplanten

aardaker *Lathyrus tuberosus*
akkerklokje *Campanula rapunculoides*
brede wespenorchis *Epipactis helleborine*
breed klokje *Campanula latifolia*
dotterbloem* *Caltha palustris*
gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum*
grasklokje *Campanula rotundifolia*
grote kaardenbol *Dipsacus fullonum*
kleine maagdenpalm *Vinca minor*
knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans*
koningsvaren *Osmunda regalis*
slanke sleutelbloem *Primula elatior*
zwanebloem *Butomus umbellatus*

*m.u.v. spindotterbloem

Tabel 2: overige soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren

Damhert ^R *Dama dama*
Edelhert *Cervus elaphus*
Eekhoorn *Sciurus vulgaris*
Grijze zeehond ^R *Halichoerus grypus*
Grote bosmuis ^R *Apodemus flavicollis*
Steenmarter *Martes foina*
Wild zwijn *Sus scrofa*

Reptielen en amfibieën

Alpenwatersalamander *Triturus alpestris*
Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*

Dagvlinders

Moerasparelmoervlinder ^R *Euphydryas aurinia*
Vals heideblauwtje ^R *Lycaeides idas*

Vissen

Bermpje *Noemacheilus barbatulus*
Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*
Meerval *Silurus glanis*
Rivierdonderpad *Cottus gobio*

Vaatplanten

Aangebrande orchis ^R *Orchis ustulata*
Aapjesorchis ^R *Orchis simia*
Beenbreek ^R *Narthecium ossifragum*
Bergklokje *Campanula rhomboidalis*
Bergnachtsorchis ^R *Platanthera chlorantha*
Bijenorchis *Ophrys apifera*
Blaasvaren ^R *Cystopteris fragilis*
Blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*
Bleek bosvogeltje ^R *Cephalanthera damasonium*
Bokkenorchis ^R *Himantoglossum hircinum*
Brede orchis ^R *Dactylorhiza majalis majalis*
Bruinrode wespenorchis ^R *Epipactis atrorubens*
Daslook *Allium ursinum*
Dennenorchis ^R *Goodyera repens*
Duitse gentiaan ^R *Gentianella germanica*
Franjegentiaan ^R *Gentianella ciliata*
Geelgroene wespenorchis ^R *Epipactis muelleri*
Gele helmblom *Pseudofumaria lutea*
Gevlekte orchis ^R *Dactylorhiza maculata*
Groene nachtorchis ^R *Coeloglossum viride*
Groensteel ^R *Asplenium viride*
Grote keverorchis ^R *Listera ovata*
Grote muggenorchis ^R *Gymnadenia conopsea*
Gulden sleutelbloem ^R *Primula veris*
Harlekijn ^R *Orchis morio*
Herfstschroeforchis ^R *Spiranthes spiralis*
Hondskruid ^R *Anacamptis pyramidalis*
Honingorchis ^R *Herminium monorchis*
Jeneverbes ^R *Juniperus communis*
Klein glaskruid *Parietaria judaica*
kleine keverorchis ^R *Listera cordata*
kleine zonnedaauw ^R *Drosera intermedia*
klokjesgentiaan ^R *Gentiana pneumonanthe*
kluwenklokje ^R *Campanula glomerata*
koraalwortel ^R *Corallorhiza trifida*
kruisbladgentiaan ^R *Gentiana cruciata*
lange ereprijs *Veronica longifolia*
lange zonnedaauw ^R *Drosera anglica*
mannetjesorchis ^R *Orchis mascula*
maretak *Viscum album*
moeraswespenorchis ^R *Epipactis palustris*
muurbloem ^R *Erysimum cheiri*
parnassia ^R *Parnassia palustris*

pijlscheefkelk *R. Arabis hirsuta sagittata*
 poppenorchis *R. Aceras anthropophorum*
 prachtklokje *Campanula persicifolia*
 purperorchis *R. Orchis purpurea*
 rapunzelklokje *R. Campanula rapunculus*
 rechte driehoeksvaren *R. Gymnocarpium robertianum*
 rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
 ronde zonnedauw *R. Drosera rotundifolia*
 rood bosvogeltje *R. Cephalanthera rubra*
 ruig klokje *Campanula trachelium*
 schubvaren *R. Ceterach officinarum*
 slanke gentiaan *R. Gentianella amarella*
 soldaatje *R. Orchis militaris*
 spaanse ruiter *R. Cirsium dissectum*
 steenanjer *R. Dianthus deltoides*
 steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
 stengelloze sleutelbloem *R. Primula vulgaris*
 stengelomvattend havikskruid *R. Hieracium amplexicaule*
 stijf hardgras *R. Catapodium rigidum*
 tongvaren *Asplenium scolopendrium*
 valkruid *R. Arnica montana*
 veenmosorchis *R. Hammarbya paludosa*
 veldgentiaan *R. Gentianella campestris*
 veldsalie *R. Salvia pratensis*
 vleeskleurige orchis *R. Dactylorhiza incarnata*
 vliegenorchis *R. Ophrys insectifera*
 vogelnestje *R. Neottia nidus-avis*
 voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
 wantsenorchis *R. Orchis coriophora*
 waterdrieblad *R. Menyanthes trifoliata*
 weideklokje *R. Campanula patula*
 welriekende nachtorchis *R. Platanthera bifolia*
 wilde gagel *R. Myrica gale*
 wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
 wilde kievitsbloem *R. Fritillaria meleagris*
 wilde marjolein *Origanum vulgare*
 wit bosvogeltje *R. Cephalanthera longifolia*
 witte muggenorchis *R. Pseudorchis albida*
 zinkviooltje *R. Viola lutea calaminaria*
 zomerklokje *R. Leucojum aestivum*
 zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*

Kevers

vliegend hert *Lucanus cervus*

Kreeftachtigen

rivierkreeft *Astacus astacus*

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

R = soort van Rode lijst 2004

Bijlage 1 AMvB

Zoogdieren

das *Meles meles*
boommarter *R Martes martes*
eikelmuis *R Eliomys quercinus*
gewone zeehond *R Phoca vitulina*
veldspitsmuis *R Crocidura leucodon*
waterspitsmuis *R Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën

adder *R Vipera berus*
hazelworm *R Anguis fragilis*
ringslang *R Natrix natrix*
vinpootsalamander *R Triturus helveticus*
vuursalamander *R Salamandra salamandra*

Vissen

beekprik *R Lampetra planeri*
bittervoorn *R Rhodeus cericeus*
elrits *R Phoxinus phoxinus*
gestippelde alver *R Alburnoides bipunctatus*
grote modderkruiper *R Misgurnus fossilis*
rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders

bruin dikkopje *R Erynnis tages*
dwergblauwtje *R Cupido minimus*
dwergdikkopje *R Thymelicus acteon*
groot geaderd witje *R Aporia crataegi*
grote ijsvogelvinder *R Limenitis populi*
heideblauwtje *R Plebejus argus*
iepepage *R Strymonidia w-album*
kalkgraslanddikkopje *R Spialia sertorius*
keizersmantel *R Argynnis paphia*
klaverblauwtje *R Cyaniris semiargus*
purperstrepparelmoervlinder *R Brenthis ino*
rode vuurvinder *R Palaeochrysophanus hippothoe*
rouwmantel *R Nymphalis antiopa*
tweekleurig hooibeestje *R Coenonympha arcania*
veenbesparelmoervlinder *R Bolaria aquilonais*
veenhooibeestje *R Coenonympha tullia*
veldparelmoervlinder *R Melitaea cinxia*
woudparelmoervlinder *R Melitaea diamina*
zilervlek *R Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten

groot zeegras *R Zostera marina*

Zoogdieren

baardvleermuis *Myotis mystacinus*
bechstein's vleermuis *R Myotis bechsteinii*
bever *R Castor fiber*
bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
brandt's vleermuis *R Myotis brandtii*
bruinvis *R Phocoena phocoena*
euraziatische lynx *Lynx lynx*
franjestaart *R Myotis nattereri*
gewone dolfin *Delphinus delphis*
gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
grijze grootoorvleermuis *R Plecotus austriacus*
grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
hamster *R Cricetus cricetus*
hazelmuis *R Muscardinus avellanarius*
ingekorven vleermuis *R Myotis emarginatus*

kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
laatvlieger *Eptesicus serotinus*
meervleermuis *Myotis dasycneme*
mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
otter *Lutra lutra*
rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
tuimelaar *Tursiops truncatus*
tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
vale vleermuis *Myotis myotis*
watervleermuis *Myotis daubentonii*
wilde kat *Felis silvestris*
witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën

boomkikker *Hyla arborea*
geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
gladde slang *Coronella austriacus*
heikikker *Rana arvalis*
kamsalamander *Triturus cristatus*
knoflookpad *Pelobates fuscus*
muurhagedis *Podarcis muralis*
poelkikker *Rana lessonae*
rugstreeppad *Bufo calamita*
vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders

donker pimperlblauwtje *Maculinea nausithous*
grote vuurvinder *Lycaena dispar*
pimperlblauwtje *Maculinea teleius*
tijmblauwtje *Maculinea arion*
zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen

bronslibel *Oxygastra curtisii*
gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
groene glazenmaker *Aeshna viridis*
noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
rivierrombout *Stylurus flavipes*
sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen

houting *Conegonus oxyrrhynchus*
steur *Acipenser sturio*